

[N. Chr. Christensen.]

forslaget med en bestemmelse i den nye grundlov og med de ændrede straffelovsregler fra 1951, der giver valgret og valgbarhed efter udstået straf, og han begrundet det tillige med eftergivelseslovene ved særlige lejligheder. Det skulle vise, at man erkender, at de hidtil gældende regler om retsvirkninger af oppebåret hjælp ikke længere skulle være i overensstemmelse med synspunkter, der er gældende i et mere moderne demokratisk samfund. Jeg finder denne begrundelse både svag og søgt. Det er rigtigt, at den nye grundlov åbner mulighed for fremsættelse af det forslag, der nu ligger på folketingets bord, men dermed være ikke sagt, at vi kan anerkende den tankegang, at borgerne, uanset om de vil vedstå deres pligter overfor samfundet eller ej, skal have den samme ret til at bestemme eller øve indflydelse på, hvorledes samfundet skal styres. Adskillige af de kategorier, den højtærede socialminister vil give denne lige ret, er efter vor opfattelse ikke værdige hertil. Lad mig nævne bl. a. § 305 i den bestående lov, der siger:

„Forsåvidt en person ved svingagtig optræden tilsniger sig kommunehjælp, borttødsler den ham tilståede kommunehjælp eller iøvrigt groveligt misbruger sådan hjælp, vil denne være at betragte som fattighjælp.“

En sådan mand bør naturligvis ikke have valgret. Eller jeg kan nævne § 307, der omfatter folk, som er under direkte offentlig forsorg, eller personer, der er indblandet i en kollektiv arbejdsstrid. Efter forslaget vil der jo nu kunne føres arbejdskampe på det offentlige bekostning. Kommunehjælp i en sådan periode har, det er rigtigt, i dag fattighjælps virkning. Noget anderledes stiller vi os overfor dem, der er kommet ud i langvarig arbejdsløshed i et fag, hvor der er stor ledighedsprocent. Her kan vi tale om tingene.

Hvis jeg går videre i loven, er der også en paragraf, der omhandler den direkte forsørgelse på en offentlig arbejdsanstalt, eller § 310, der omfatter personer, som uafbrudt i længere tid udelukkende eller næsten udelukkende har opretholdt livet ved kommunehjælp, og om hvilke det må antages, at deres krav om hjælp skyldes åbenlys arbejdslede eller lyst til at ligge det

offentlige til byrde. Disse udtryk er ikke mine, de står i loven, men jeg spørger: Skal en sådan person have de samme rettigheder som en flittig og stræbsom arbejder?

Går vi videre, kommer vi til § 318, der omfatter omstrejferne, erhvervs- og subsistensløse; et studium af de syv paragraffer, der hører under dette kapitel, der især tager sigte på vagabonder, er ikke lysteligt. Det, disse mennesker koster det offentlige, må fremtidig ikke betragtes som fattighjælp. Jeg vil tro, de fleste af dem er revnende ligeglade, og skulle der endelig være nogle iblandt dem, der efter en omstrejferperiode vender tilbage til samfundet, åbner også den nuværende lov adgang for dem hertil, uden at de skal trækkes med fortidens synder.

§ 323 oplyser, at fattighjælpen kan eftergives, når der er forløbet et år efter udskrivning af arbejdskoloni, arbejdsanstalt eller tvangsarbejdsanstalt. Sådan kan man blive ved, og man ser, hvilke slutninger der kan drages, når man læser den nugældende lov og derefter ser på den hemningsløse frigivelse for enhver retsvirkning, som det nye lovforslag indeholder. Det skal dog understreges, at den nugældende lov ikke virker med den påståede strengthed overfor dem, der ønsker at vende tilbage til samfundets normale funktioner som borgere. Det ser man klart i § 301, stk. 2, hvor det hedder:

„I det omfang, hvori en person efter et af det sociale udvalg i hans opholdskommune udøvet skøn har evne til at tilbagebetale ydet kommunehjælp uden selv at komme til at mangle det fornødne til eget underhold eller til opfyldelse af den ham i henhold til lov påhvilende forsørgerpligt, kan han af udvalget sættes i bidrag til tilbagebetaling af hjælpen.“

De bidrag, en sådan person sættes til, er i alle tilfælde kun en ringe part af det skyldige beløb, det viser praksis indenfor kommunerne. Jeg kunne i denne forbindelse have lyst til at spørge, om der vises lignende hensyn, hvis et medlem af en fagforening er kommet i kontingentrestance. Det er vist ikke tilfældet. Hvorfor skal så pligterne overfor samfundet forfuskes?

Jeg understreger, at loven udtrykkelig ved afgørelsen af tilbagebetaling fastslår nødvendigheden af, at vedkommende er i stand til at opfylde sin forsørgerpligt, og at